

MUNI | SIMU
MED

První pomoc u otrav

Roman Štoudek

Výukové cíle

- Student se naučí rozpoznat a zhodnotit závažnost stavu pacienta postiženého otravou.
- Student se naučí postup při poskytování první pomoci u pacienta postiženého otravou.
- Student se naučí, kdy a jakým způsobem kontaktovat Toxikologické středisko.

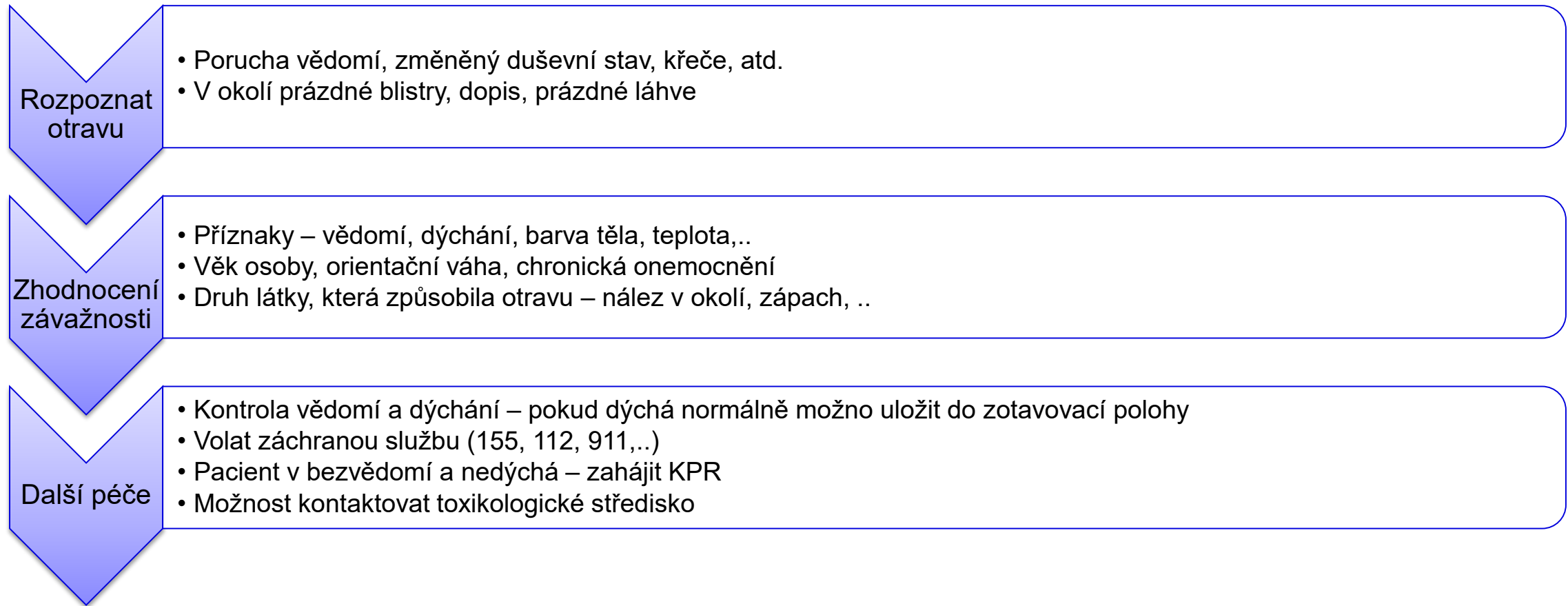
Obecně

- Poškození způsobené polknutím, vdechnutím, potřísněním, injekcí různých léků, chemikálií, jedů či plynů.
- Účinky toxických látek se projeví v místě vstupu a ve vzdálených orgánech podle metabolismu látky → dle postižení určitého systému se vyvinou příznaky.
- Může být příčinou těžkého poškození zdraví až smrti.
- Děti jsou citlivé i na malé množství toxinů.
- Nejčastější příčinou otrav u dětských pacientů je náhodné požití.
 - U dospělých to jsou spíše suicidální pokusy. Pracovních je minimum.

Kdy mít podezření na otravu

- Příznaky otravy mohou být různé a často napodobují jiné stavy.
 - Epilepsie, cévní mozková příhoda, hypoglykémie,..
- Mezi časté příznaky otravy zahrnujeme:
 - Zvracení
 - Zhoršené dýchání
 - Ospalost
 - Desorientace nebo jinak změněný duševní stav
 - Dech vonící po chemikáliích (benzín, ředidlo,..)
 - Popáleniny či zarudnutí kolem úst
- V okolí patrné prázdné lahvičky nebo obaly od léků, skvrny či pachy na osobě nebo blízkých předmětech.

Postup

Kdy zavolat o pomoc

Volat záchrannou službu

- Ospalý nebo v bezvědomí
- Obtížné dýchání nebo zástava dechu
- Nekontrolovaný neklid
- Křeče
- Úmyslné užití látky, ev. náhodné předávkování

Volat na toxikologické středisko

- Stabilní, bez jakýchkoli příznaků
- Pacient je převážen na místní pohotovost

Toxikologické informační centrum

- Být připraven popsat příznaky, věk, hmotnost, další léky které pacient užívá, dostupné informace o předpokládaném jedu.
- Odhad užitého množství a dobu po kterou byl pacient toxinu vystaven.
- Pokud možno mít u sebe nádobku s toxinem, pro kontrolu štítku.

Toxikologické informační středisko
Klinika pracovního lékařství VFN a 1. LF UK

224 91 92 93 224 91 54 02

ÚVODNÍ STRANA ODKAZY ODBORNÁ VEŘEJNOST LAICKÁ VEŘEJNOST AKTUALITY STŘEDISKO

VÍTEJTE NA STRÁNKÁCH TOXIKOLOGICKÉHO INFORMAČNÍHO STŘEDISKA (TIS)

CO DĚLAT PŘI AKUTNÍ OTRAVĚ

Volejte 224 91 92 93 nebo 224 91 54 02

Získáte pokyny jak poskytnout první pomoc a jak postupovat dále.

Připravte si:

- přesné informace o nehodě
- celé jméno
- rodné číslo
- zdravotní pojišťovnu
- zdravotníci také IČP (identifikační číslo pracoviště)

Žádáme lékaře, aby si v zájmu usnadnění a urychlení konzultace, lze-li to zjistit, předem vypočítali, jakým množstvím léku (účinné látky) se pacient intoxikoval. Zároveň také zkusit odhadnout nebo zjistit tělesnou hmotnost pacienta.

Co dělat při čekání na pomoc

Spolknutý jed

- Odstranit vše co zůstalo v ústech
- Čistící prostředky či chemikálie – dle pokynů na obalu

Jed na kůži

- Znečištěný oděv odstranit pomocí rukavic
- Opláchnout kůži po dobu 15-20min ve sprše či hadicí

Jed v oku

- Jemně proplachovat oko studenou nebo vlažnou vodou po dobu 20 min nebo do příjezdu ZZS

Vdechovaný jed

- Dostat pacienta na čerstvý vzduch

Co dělat při čekání na pomoc

Zvracení

- Pokud začne pacient zvracet, otočte hlavu na stranu, aby se předešlo aspiraci

KPR

- Zahájit pokud pacient nejeví známky života (bezvědomí, nedýchá)
- Pozor při dýchání z úst do úst – některé jedy se vstřebávají pokožkou

Zavolat toxikologické středisko

- Pokud potřebujete doplňující informace

Shromáždit lahvičky, balíčky či nádobky s etiketami

- Nashromážděné věci předáme posádce záchranné služby

Dát pozor na

Ipekanový sirup

- Již není doporučeno jeho podávání
- Nedoporučuje se uměle vyvolávat zvracení

Knoflíkové baterie

- Nebezpečné u dětí
- Při podezření ihned zajistit transport do nemocnice
- Těžké popáleniny během 2 hodin

Transdermální preparáty

- Při podezření prohlédnout pokožku
- Kontrola dutiny ústní, kde může být nalepená

Zdroj

- „Poisoning: First Aid“. Mayo Clinic, <https://www.mayoclinic.org/first-aid/first-aid-poisoning/basics/art-20056657>.
- Co dělat při akutní otravě. <https://www.tis-cz.cz/index.php>

Výstupy z učení

- Student je schopen popsat příznaky intoxikovaného pacienta.
- Student je schopen popsat zásady první pomoci u otrav.
- Student je schopen popsat co je toxikologické informační středisko, jak kontaktovat a co zde dostane za informace.

MUNI | SIMU MED